

MATIČNE STANICE

nova medicinska era

Iskustva s matičnim stanicama najraširenija u Kini, Japanu, Koreji, na zapadu ograničena

PIŠE Nađa Berbić

Regenerativnu medicinu mnogi smatraju medicinom budućnosti. Zovu je i DNK medicinom jer "reparira" na molekularnoj razini i svakako spada u biološke lijekove. Između ostalog, riječ je o personaliziranoj terapiji, a već je odavno jasno kako ista bolest kod dvije osobe nije ista. Možda će upravo taj personalizirani odgovor i međuodnos mijenjati načine na koji se danas liječimo. Brojni su pacijenti isprobali regenerativnu, pa i terapiju matičnim stanicama, ali kao i zagovornika ima i onih koji upozoravaju na još ograničena znanja o načinima i mehanizmima djelovanja danas postojećih regenerativnih terapija. S obzirom na to da je u svijetu razvoj te vrste liječenja odmakao, vrijeme je da se o tim mogućnostima ili kontroverzama

razgovara otvoreno. Jedan od eksperata međunarodne reputacije u području primjene matičnih stanica i regenerativne medicine, singapurski liječnik dr. Tan Kok Leong, doktor je medicine s engleskom i singapurskom diplomom, te brojnim specijalizacijama u SAD-u, Velikoj Britaniji, Tajlandu, Francuskoj, Kini, Južnoj Koreji. Medicinski je direktor Azijskog koledža esetske i regenerativne medicine, a antiaging i regenerativna medicina njegov su poseban interes. Ističući kako spaja znanja tradicionalne kineske i zapadnjačke medicine, dr. Kok Leong prakticira i ono spram čega će predstavnici zapadnjačke medicine, iskazati i značajne rezerve. S dr. Ivoanom Igerc, Riječankom koja živi i radi u Kini, surađuje, kako ističe, kao sa svojom vrijednom i darovitom učenicom, te su u medicinskom centru u Singapuru, te u mnogim dijelovima Kine i Azije, organizira-

REGENERATIVNI POTENCIJALI SPECIFIČNI I OSOBNI

Matične stanice uzimaju se katkad od donora, ali često se služe i autolognim, dakle, masnim tkivom iz abdomena samog pacijenta, kažu dr. Igerc i dr. Kvok Leong. Nakon kratkog tretmana vraćaju se pacijentu, nikad nisu zamrznute, genetski manipulirane, već podvrgnute prirodnom procesu stvaranja faktora borbe protiv bolesti. Obično su najbolji rezultati nakon 3 mjeseca. Ali, to nije kao lijek, ističe dr. Igerc, jer svaka osoba ima vlastiti različit regenerativni put i proces. Ako je potrebno postupak se ponavlja. Primjerice, kod opstruktivne bolesti pluća rezultati su odlični, kod onkoloških bolesti neki se pacijenti potpuno oporave, kod drugih nema efekta. No i u tim slučajevima, prognoza je bolja što je bolest u ranijoj fazi.

PRP I AUTOLOGNI SERUM

Američka FDA odobrava neke regenerativne tretmane kao legitimne načine liječenja i kod težih bolesti. Širom svijeta primjenjuju se preparati poput PRP-a (Plateled Rich Plasma) tehnika pomlađivanja stanicama vlastite krvi, te kao metoda koja pospješuje zacjeljivanje ozljeda. No, daleko širu primjenu u svijetu i u Hrvatskoj ima kondicionirani autologni serum koji se isto proizvodi iz krvi pacijenta, a snažno ubrzava zacjeljivanje i oporavak tkiva kod ozljeda, operacija itd. Riječ je o regenerativnoj terapiji koja se često primjenjuje na primjer kod sportaša zbog ozljeda i kod nekih degenerativnih bolesti sustava za kretanje jer uspješno djeluje na upale i oštećenja.

HOLISTIČKI PRISTUP I KONTROVERZE

Primjena matičnih stanica o kojima je iz svog iskustva govorio dr. Kok Leong isključuje genetsku ili bilo kakvu drugu manipulaciju. Procesuiranje stanica donijelo bi rizike kakve su infekcije, genetski ili čak onkogeni defekti stoga svoju tehniku dr. Kok Leong opisuje kao siguran i etički način primjene. Pri tome neki su bolesnici reagirali na prvu terapiju, drugi su je trebali više puta ponoviti, nekima nije djelovala. O svojim iskustvima dr. Tan Kok Leong govori širom svijeta gdje su znanstvena istraživanja i klinička primjena matičnih stanica u raznolikim fazama. Neki su pripadnici medicinske profesije u Rijeci ustvrdili da je terapija kontroverzna i bez znanstvenih dokaza, no, svoj pristup dr. Kok Leong smatra holističkim. Primjerice, terapiju boli kakvu primjenjuje zapadnjačka medicina u obliku lijekova protiv bolova on ocjenjuje neodgovarajućom. Puno je bolji sinergijski učinak akupunkture i terapije matičnim stanicama, stajalište je dr. Kok Leonga. Njemačka i Švicarska primjenjuju matične stanice.

li brojne forume o primjeni regenerativne medicine i njezinoj primjeni.

Azija napreduje u regenerativnoj medicini

Dok se dr. Igerc bavi antiagingom, estetskom primjenom matičnih stanica u face liftingu, te pomlađivanjem, na tom polju dr. Kok Leong sa svojim timom orijentiran je k medicinskoj terapijskoj primjeni u regeneraciji organa i organskih sustava koji zakazuju zbog bolesti, ozljeda ili genetskih malformacija. U Azijskim je naime zemljama moguće izabrati tu vrstu terapije kao legitimnu. Znanost u području matičnih stanica prije dvije je godine japanskim znanstvenicima donijela i Nobelovu nagradu. Primjena matičnih stanica u mnogim azijskim zemljama već jako napreduje, razvijaju je Kina, Tajland, Koreja i Japan, ali po kliničkoj

Dr. Tan Kok Leong

primjeni istaknut je i Singapur. I u zapadnim zemljama terapija matičnim stanicama dostupna je i širi se. Dr. Kok Leong u praksi je matične stanice primijenio dosad u oko 8.000 slučajeva kod različitih bolesti i s različitim ishodima, od akutnih do kroničnih bolesti, a po njegovim tvrdnjama vrlo su raznoliki razlozi i ishodi. Od poboljšanja do izlječenja, no ima pacijenata kod kojih nema nikakvog efekta. Među ostalim uspješno je primijenio matične stanice kod nekih srčanih bolesti, aritmija, nekih neuroloških bolesti, među ostalim demencije, u jačanju imuniteta, preko dijabetesa uvjetovanog načinom života, protiv dijabetičkih komplikacija poput gangrene, protiv plućnih pa čak i nekih onkoloških bolesti poput karcinoma prostate. Kontroverze je među pripadnicima medicinske struke u Rijeci izazvao svojim stavom protiv kemoterapi-

je. Predstavljajući svoje kliničke slučajeve objasnio je da se dio pacijenata za terapiju matičnim stanicama odlučuje jer si mogu dozvoliti troškove takve terapije, ili nekoliko ciklusa takvih terapija, koje sami pacijenti mogu izabrati kad je u pitanju Singapur.

Tehnika svježih stanica

Tehnologija koju primjenjuje dr. Tan Kok Leong koristi samo tzv. svježe matične stanice koje se moraju primijeniti u kratkom roku nakon ekstrakcije. Ekstrahiraju se iz masnog tkiva trbuha, a svega nekoliko sati nakon toga vraćaju pacijentu. Tehnika injiciranja matičnih stanica ovisi o bolesti. Nekad se vraćaju lokalno na mjesto bolesti, nekad putem krvi, nekad u leđnu moždinu. Ovisno o bolesti, donoru, i svakom pacijentu ponaosob.

